

Plan for skole-kirke-samarbeid i Gjerdrum kommune

Del 1: Intensjonsavtale for skole-kirke-samarbeidet

Premisser

Skolen og kirken er både sammenliknbare og samtidig forskjellige aktører i samfunnet. Noen fellestrekk er at begge tilrettelegger for læring, og de er begge sentrale tradisjonsbærere. Begge tar vare på lokalhistorien og kulturarven.

En sentral forskjell på skolen og på kirken, er at skolen formidler kunnskap, mens kirken i tillegg forkynner tro. I samarbeidet knyttet opp mot kompetansemål, er begge parter tydelige på at kirken i denne sammenheng skal formidle kunnskap, ikke forkynne tro.

Dette vil i praksis bety at:

- forkynnelse og trosutøvelse ikke er en del av innholdet i samarbeidet, (med unntak av gudstjenester, hvor påmeldte elever som ønsker det, kan ha en mer aktivt utøvende rolle).
- en ikke skal ta utgangspunkt i elevenes religiøse bakgrunn som begrunnelse for samarbeidet. Elevene skal få det samme tilbudet uansett religiøs og kulturell bakgrunn.
- det må skilles tydelig mellom prinsippene for skolebesøk og gudstjeneste.

Samarbeidet mellom skole og kirke er særlig forankret i opplæringslovens formålsparagraf og Kunnskapsløftets overordnede del. Kirken i Gjerdrum er en ressurs for skolen i lokalmiljøet, enten det handler om kjennskap til kirkebygg og lokal historie, eller kunnskap om kulturarv og sentrale tradisjoner.

Årshjul

Det er utarbeidet et årshjul for samarbeidet. Aktivitetene som er merket med *, legges inn i trinnenes årsplaner, mens resten tilpasses fra år til år. Det gjennomføres et årlig planleggingsmøte på hver skole, der skolen og kirken sammen planlegger aktiviteter for skoleåret, med utgangspunkt i årshjulet. Kirken tar initiativ på våren.

Det gjennomføres også et årlig evalueringsmøte mellom skoleeier og kirken i mai-juni. Kirken kaller inn.

Gjennomføring

Skolen og kirken skal sammen gjennomføre aktivitetene. Skolen har ansvar for å vurdere hvor mange voksne som trengs i forhold til hvem som deltar i opplegget (dette kan variere fra gruppe til gruppe, størrelse på gruppe, type opplegg og lokaliteter).

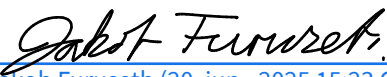
Skolegudstjeneste

Skolegudstjenesten er fundamentert i selve formålet med hele opplæringen, i overordnet del av læreplanverket. Den regnes ikke som en del av KRLE-faget, og trenger heller ikke ivareta kompetansemål i noe bestemt fag. Skolegudstjenester før jul har lange tradisjoner i Gjerdrum, og kommunen som skoleeier ønsker å videreføre dette som et årlig tilbud til alle elever. Planlegging og gjennomføring av gudstjeneste skal skje i tråd med Utdanningsdirektoratets veileder for skolegudstjenester (<https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/saksbehandling/skolegudstjenester/>).

Gjennomføringen av gudstjenesten skal ivareta elevers og ansattes opplevelse av inkludering. Den enkelte skal både kunne delta i ulike deler av gudstjenesten ut fra eget ønske, eller være til stede som observatør.

En skolegudstjeneste er per definisjon trosutøvende, og fritaksretten gjelder. Fritak omfatter også øving til deltagelse i gudstjenester. Det er viktig at skolen tilbyr og gir god informasjon om likeverdig alternativt opplegg samtidig med gudstjeneste. Skolen har ansvar for å håndtere påmelding til de ulike tilbudene. Kirken involverer skolen i planleggingen av gudstjenestene i god tid på forhånd. Dato for kommende skolegudstjenester bør avtales før sommerferien hvert år.

Gjerdrum, _____

Jakob Furuseth (20. jun.. 2025 15:23 GMT+2)

Jakob Furuseth
sokneprest Gjerdrum og Heni menighet

Ole Martin Øyen (27. jun.. 2025 11:58 GMT+2)

Ole Martin Hauglid Øyen
konst. kommunalsjef Gjerdrum kommune

Del 2: Årshjul for skole-kirke-samarbeidet

Årshjulet er ikke uttømmende. Kirkens medarbeidere er tilgjengelige som ressurspersoner også for andre aktuelle temaer, etter avtale.

Årstrinn	Aktivitet	Sted og tid	Læringsmål	Metode	Ansvar	Logistikk
1. trinn	Lage julekrybbe til kirken før jul	Skolen, i desember	KRLE: Sentrale fortellinger og trosforestillinger i kristen tradisjon Kunst og håndverk	Klassene lager julekrybbe som fremstiller Jesu fødsel. Krybbene stilles ut i kirkene i løpet av julehøytiden.	Skolen	Kirken henter krybbene på skolen
1.-2. trinn	Julevandring på skolen	Skolen, i desember Ute eller inne En skoletime	KRLE: Sentrale fortellinger og trosforestillinger i kristen tradisjon Ulike årstider og høytider i kristendom	Julevandring med stasjoner i bibelens julefortelling. Elever kan enten være tilskuere eller delta med roller.	Kirken – innhold Skolen - lokaler	
3. trinn *	Ekskursjon til Heni kirke	Kirken, i mars/april To klokketimer Samme dag for begge skoler	KRLE: Religioner lokalt. Sentrale trosfortellinger. Estetiske uttrykk. + Kirkehistorie Kulturminner Kulturlandskap Arkitektur Sanglek og dans	Påskevandring i kirken med stasjoner i bibelens påskefortelling. Elever kan enten være tilskuere eller delta med roller. Utforske påseekunsten i kirken og høre om kirkens historie og arkitektur.	Kirken	Buss
4. trinn *	Temadag om død, tap og sorg	Kirken, i september To klokketimer Samme dag for begge skoler	Folkehelse og livsmestring Håndtere medgang og motgang Formidle tanker, følelser og erfaringer Hvordan musikk skaper mening	Møte med yrkesgrupper som jobber med død, sorg og livsmestring. Se en ekte kiste, og reflektere sammen om ritualer, praksis og sorgreaksjoner.	Kirken, kriseteam, helsesykepleier og begravelsesbyrå	Buss
5. trinn *	Ekskursjon til Gjerdrum kirke	Kirken, i juni To klokketimer Samme dag for begge skoler	KRLE: Kristendommens historie Rituelle praksisser Tekster som kilder + Kulturminner. Kulturlandskap.	Kirkesafari for å bli kjent med lokal historie og religiøs praksis.	Kirken	Buss? Sykkeltur?
6.-7. trinn	Skolebesøk om fastetradisjoner	Skolen, i februar (askeonsdag) 40 minutter.	KRLE: Kristendom lokalt Sentrale trosforestillinger Sammenlikne høytider i kristendom og andre tradisjoner, som kulturarv	Prest / menighetspedagog forteller om fastetradisjoner	Kirken - innhold Skolen - lokaler	

			+ Etiske sider ved levesett og ressursbruk Menneskeverd, respekt og toleranse			
8.-10. trinn	Diverse temabesøk, etter avtale. F.eks: TikTok-myter om religion, religionsdialog, religionskritikk, religion og samfunnsutvikling, kjønn og identitet, religion i kunst og musikk	Skolen, hele året Avtales i et årlig møte				
Alle trinn *	Skolegudstjeneste	Kirken i desember En skoletime	Overordnet: Kulturell innsikt og forankring Kristen og humanistisk arv Felles referanserammer Danning gjennom opplevelser	Noen elever og trinn deltar spesielt med musikk, lesning m.m.	Kirken har det helhetlige ansvaret for gjennomføring, og tilbyr øvingshjelp. Skolen legger til rette for øving for enkeltelever og grupper.	Buss